

SISZÁNTÓ

Politikai
napilap

ELŐFIZETÉSI ÁRA
A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre 10 k.
Negyedévre 4 "
Helyben hához hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Megjelenik minden nap, a hétfő és
ünnap utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XX. évfolyam 181. szám.

Nagyvárad.

Péntek 1914 augusztus 7

Félelmetes csend.

Európának összes hadai végre megtalálták azt a helyet, melyet a népek háborujában elfoglalni akarnak. A felvonulás megkezdődött. Hadi mének robaja hangzik Európa téerein, amint egymás elé vágatnak s mi lélegzetünket visszafojtva les-sük a hadak millióinak egymásba összeroppanását. A roham szélvész gyorsaságával folyik, a föld dübörög, a hadak rohannak, hogy elér-jék azt a nagy csatateret, mely száz-ezrek temetője lesz. Most még csend van s ez a csend oly fojtogatóan félelmetes. És mi siettetni szeretnénk a döntés előtt az óramutatót, hogy siettesse futását, hogy rohanjon oly gyorsan, mint a mi lázas agyunk szeretné. Az óramutató azonban most is csakis oly nyugodt mérséklettel jár, mintha nem is a mostani világ-rendítő időt mutatná.

Azon a csatasíkon, melynek helyét talán még senki sem tudja, a mi sorsunk dől el s életösztönünk azt óhajtja, hogy repesve várjuk, lessük, hogy mi történik s mi el-zárva ülünk itt a falak között, még a távoli csatazajt se hallva. Hir nem jó sehonnas, amely tájékoztatna róla, hogy közel vagy messze van-e még a döntés pillanata.

Csak egy-egy félelmetes villám-lás látszik messziről, mely egy pil-lanatra fellángol a messze ég alján, egy hir jó néha, mint a távoli menny-dörgés.

Tudjuk, hogy odakinn történik valami, hogy egy világháboru elő-készületi folynak. Egész Európa óriási zürzavarban van s keressük ennek a világfelfordulásnak az okát. Kultüremberek vagyunk, szeretünk a dolog mélyére hatolni s azért ke-ressük azt az eszmét, amely a né-peket egymás ellen hajtja — s nem találjuk.

Mi létünkért küzdünk s azért készülünk az élethalálharcra, de miért küzdenek ellenünk ádáz el-lenségeink? Mi az, ami őket harcra lelkesíti? Már pedig csak gépeket

lehet eszme nélkül háboruba vinni, de embereket nem. Ellenségeink csatasoraiból a legerősebb hadtestek

hiányzanak, amelyek felérnének ez-zel a roppant hiánnyal: a harcra lelkesítő eszme hiányával.

Megkezdődött a hadi állapot a monarchia és Oroszország között.

Bécs aug. 6.

Sebecó bécsi orosz nagykövet átvette utlevelét és azonnal eltávozott. Gróf Szapáry a pétervári osztrák-magyar nagykövet utasítást kapott, hogy kérje el utlevelét és azonnal hagyja el Oroszországot.

A követek távozása Berlinből.

Berlin, aug. 6.

Az angol nagykövet és a belga követ ma elhagyták Berlint.

Háboru Németország és Belgium között.

Budapest, aug. 6.

Berlini távirat jelenti: Németország hadat üzent Belgiumnak.

A német nagykövet elutazik Londonból.

Bécs, aug. 6.

A berlini Wolff ügynökség jelenti Londonból: A német nagykövet holnap reggel utazik el az angol fővárosból. A nagykövetnek egy cirkáló áll rendelkezésére.

Oroszország ultimátuma Romániához.

Arad, aug. 6.

Az aradi Romanul jelenti egy szófiat távirat alapján: Az orosz kormány ultimátumszerű jegyzéket intézett a román kormányhoz, amelyben huszonnégy órán belül választ kér arranézve, hogy Románia milyen magatartást foglal el az osztrák-magyar-orosz háboruban.

Bukarest, aug. 6.

Ma délután publikálták Bukarestben a román koronatanács döntését, amelyről csak rövid értesítés jutott el Magyarországra. Az értesítés lényege az, hogy kimondták a koalíciós kormány megalakulását s az európai háboruban Ausztria-Magyarországhoz, illetve Németországhoz való csatlakozást.

Pejatsevic minisztert Franciaországban feltartóztatták.

Páris, aug. 6.

Pejatsevic horvát minisztert, aki egy francia fürdőben üdült és most a háborus hírek vételére hazafelé igyekezett — francia földön feltartóztatták.

Ujabb német győzelmek.

Berlin, aug. 6.

A Wolf ügynökség jelentése szerint a német csapatok megszállták Briey francia helységet.

Berlin, aug. 6.

Orosz határon Svidder és Grodkennél nagyobb orosz csapatok akartak áttörni. A támadókat német határvédelmi csapatok fogadták és orosz területre verték vissza.

Berlin, aug. 6.

Szedán mellett egy egész orosz lovas-hadosztály megtámadott egy dandárnyi német lovas katonaságot. A németek visszaverték az oroszokat, akik nagy veszteséggel menekültek. Meidenburg mellett újabb német csapatokkal ütköztek meg, ahol újabb vereséget szenvedtek.

Félnek a francia hajósok.

Konstantinápoly, aug. 6.

Ma egyetlen francia hajó sem mert kifutni az archipel agusból, mert az a hir van elterjedve, hogy egy német cirkáló a Dardanellák közelében cirkál.

Amsterdam, aug. 6.

Hollandia megtiltotta a légi járműveknek a határon való átrepülését.

A franciák bántalmazzák az osztrák állampolgárokat.

Budapest, aug. 6.

Párisi magánjelentések szerint a franciák üldözik az ott maradt magyarokat és osztrákokat. Konzulátusunk hivatalnokai kénytelenek voltak a követségi épületbe menekülni.

Az összes bécsi lapok egyértelműen tiltakoznak Franciaországnak az osztrák alattvalókkal szemben tanúsított eljárása miatt.

Harcba indulnak a honvédek.

Budapest, aug. 6.

A hivatalos lap mai száma közli, hogy Ő felsége felhívása alapján a honvédség főparancsnoksága hadi parancsot adott ki, mely a honvédséget is harcba szólítja.

Belgrádnál még nem kezdődtek meg a harcok.

Budapest, aug. 6.

A félhivatalos Pester Lloyd jelenti: Az eddigi harcok, amik Belgrádnál folytak, nem jelentik az offenzívát. Ami eddig történt, csupán a szerb tűzéréség támadásainak visszaszorítása. Tulajdonképpen hadi operációink még nem kezdődtek meg.

A monarchia csak megfenyíti Szerbiát.

London, aug. 6.

Az osztrák-magyar nagykövet kijelentette, hogy a monarchia nem akarja Szerbiát sem annektálni, sem megsemmisíteni.

Ferencz József távirata a műszaki akademikusokhoz.

Bécs, aug. 6.

A mödlingi cs. és kir. műszaki akadémia III-ik évfolyamának kimustrálása alkalmából Lipót Salvátor főherceg a következő táviratot intézte Őfelségéhez:

A mödlingi műszaki katonai akadémia kimustrálása alkalmából összegyűlt tábornokok, tiszték és akademikusok, ebben az ünnepélyes és komoly órában hódolattal emlékeznek meg Felségedről, szeretett legfőbb hadurunkról. Megismétljük és lelkesedéssel erősítjük meg katonai hűségünket és a Mindenhatóhoz fohászkodunk, hogy Felséged és a haza dicsőségére juttassa győzelemre fegyvereinket a küszöbön álló igazságos küzdelemben.

Lipót Szalvátor főherceg.

Őfelsége erre a következő távirattal válaszolt:

Őszinte megindultsággal fogadtam a katonai műszaki akadémia harmadik évfolyamának kimustrált tanfolyamából hozzám intézett hódoló táviratot és köszönetet mondok nektek és az egybegyűlt tábornokoknak, tiszteteknek és akademikusoknak irántam tanúsított ragaszkodástokért. Vajha a Mindenható áldást árasztana fegyvereinkre és venné védelme alá a kötelességeik teljesítésére reményteljesen harcba induló ujonnan kinevezett tiszteteket, hogy ők is kivehessék részüket igazságos ügyünk diadalából minden erejükkel és ifjui lelkesedésükkel.

Ferencz József.

A király munkában.

Budapest, aug. 6.

Bécsi távirat jelenti: Ő felsége állapota kitünő. Rendkívül élénk s minden iránt érdeklődik. A király kora reggeltől késő estig dolgozik s a legfontosabb államügyeket ő maga intézi el. A kihallgatások egymást érik dolgozószobájában. Ő felsége nagy megelégedésének adott kifejezést a mozgósítás gyors lebonyolításáért.

Dungyerszky György belépett a hadseregbe.

Budapest, aug. 6.

Dungyerszky György képviselő, akinek familiájával kapcsolatban a napokban kalandos hírek keltek szárnyra, ma rangját visszakérve, szolgálatra jelentkezett a magyar hadseregben.

A román trónörökös csendőrök védelme alatt.

Budapest, aug. 6.

A román trónörökös Magyarországon akar átutazni. Utazásához csendőrfedezetet kért.

A moratorium meghosszabítása.

Budapest, aug. 6.

A múlt héten elrendelt moratorium határideje a vége felé közeledik; ezért a kormány elhatározta, hogy meghosszabbítja a moratoriumot. Az eddigi dispoziciók szerint a moratorium legkésőbb ez év október 15-ig fog tartani.

Csendőrök rálöttek egy motociklire.

Szobránc határában egy otocikli száguldott nagyobb társasággal. A csendőrök felszólították, hogy álljon meg, de a sofőr nem engedelmeskedett. Erre a csendőrök rálöttek. A társaságból hárman súlyosan megsebesültek.

Varsót nem fogják védeni.

Krakau, aug. 6.

A Nova reform ma egy Varsóból érkezett személytől arról értesül, hogy Silinszky varsói kormányzó 200 varsói polgárt magához kéretett és hosszabb beszélgetés után Varsót az ő védelmükre birta, azután az egész varsói őrség a vezérkarral együtt elhagyta a várost és magával vitte az állami okmányokat. Az állami kincseket már előbb Oroszország belsejébe vitték.

A FŐHADNAGY UR.

A főhadnagy ur végig dőlt a kemény ripsz divánon, mely éppen nem illett egy hercegi sarj szobájába, de a jelen körülmények között meg kellett elégedni vele. Egy megszállott falucska igénytelen házaival és egyszerű berendezéseivel nem nyújthatott hercegi fényt, kényelmet, pompát.

A fiatal herceg az utolsó napok izgalmas, fárasztó menetelése és csatározásai után nem is vágyott ilyesmire, csak egy fedélre, mely az idő viszontagságai ellen oltalmat adhasson és egy pár órai pihenésre. A kemény ripsz diván már fölösleges disztárgy volt a mostani körülmények között.

A főhadnagy ur végig dőlt tehát a kemény pamlogon, rágyújtott egy cigarettára és várta a lopózva közeledő, orvul lecsapó kellemes álmot, míg egy riadó végit nem veti az egy pár órai pihenésnek.

A kékes füstfelleg lágy, bodros hullámokkal vette körül barnára sült arcát, bágyadt, hideg nézésű szeméit, melyeket a napok óta tartó fáradság, álmatlanság, fegyverzörgés, lópatkók csattogása, ágyuk döreje, sebesültek nyöszörgése, puskapor fellobbanó tüze, mintha még bágyadtabbá tett volna a rendesnél. Most hideg nézése szinte megenyhült, a mint szemhéjai nehezdedve simultak le, olyan álmos szelídségű lett az arca, szeméit úgy huzta össze, mint a szá-

badban bóbiskoló gyermek, mikor az ellángolt tűz hunyó parázsába néz.

Fél álomban még valami különös mormogást hallott egy darabig, aztán kiesett a cigarettára a kezéből a szőnyegtelen padlóra és a főhadnagy ur csöndesen elaludt.

Künn a tornácra nem maradt annyiban a különös mormogás. Mintha valaki monoton hangon olvasna.

Csakugyan olvastak.

Két huszár ült a tornác fáján, kigombolt bluzzal, poros sapkával, forróságtól izdadt arccal, összedugott fejjel. Egy gyűrött papírlap volt a kezükben, annak tartalmát betűzték hangosan, minden kiolvasott szót újból és újból megismételve.

Barna arcuk ragyogott az örömtől és szemük különös nedves fényben csillogott, mikor egyszer-egyszer összevillant a levél fölött.

Bent ezalatt váratlanul felébredt a herceg. Egy darázs szállott be a nyitott ablakon s miután halk zugással körül dongta a szobát, megpihent a herceg arcán. Rövid idő múlva lesétált nyakára, onnan az aranyos sujtásokon át a kezére.

A herceg még ebben a mély álmában is megérezhette a rovar sétáját, mert egy gyöngé mozdatatot tett kezével, mintha el akarta volna üzni a tolakodó kis zsongó jöszágot. A darázst, úgy látszik, sértette a herceg eljárása, nagy máreggel belecsipett kezébe.

A főhadnagy ur még soha ilyen ártatlanul nem szenvedett.

A lüktető, égető fájdalom oly nagy volt, hogy felébredt rá. Kérvénézett a csengő után. Időbe telt, míg magához tért az álom után annyira, hogy megértette, hogy nem a saját palotájában aludt az imént és hogy az égető fájdalom egy darázs csipésétől ered.

Hevesen sajgott, lüktetett a keze és érezte, hogy a mig nem enyhül, nem fog tudni aludni. Már dagadt is vörösen, fehérös foltokkal.

A főhadnagy ur végre rászánta magát a felkelésre. Ott hagyta a kemény pamlogot és kiment a tornácra.

A két huszár már nem olvasott, hanem a tornác agyagos földjén aludta a kimerült ember mély, álomtalan álmát. Az előbbi gyűrött papírlap kezében volt az egyiknek, az idősebbiknek, és úgy tartotta azt, mint egy kedves, drága kincset, éppen a szive fölött.

A herceg lehajolt, már megfogta a vállát, hogy felköltse, mikor tekintete a gyámszórtalanul dűledező, merev, öreg betűkkel írott szavakra esett: „Édes jó fiam“. Lejjebb pedig valamivel vékonyabb, öntudatosabb betűkkel: „Édes, drága uram“.

A herceg kiegyenesedett és visszalépett a nélkül, felköltötte volna az alvókat. Hirtelen valami hideg, szomorú érzés fogta el, amint azt a két boldog, nyugodt arcot nézte.

A polgárság és a mozgósítás.

A közigazgatási bizottság ülése

Tegnap délután tartotta Nagyvárad város közigazgatási bizottsága rendes havi ülését.

Természetes, hogy a rendkívüli állapot zavarólag hat a közigazgatási bizottság rendes ügymenetére s ez meglátszott a tegnapi ülésen is.

Rendkívüli meleg elismeréssel honorálták az ülésen a város polgármestere és Hlatky Endre főispán, a városi katonai osztály és az egész közigazgatás, valamint a polgárság buzgó működését, lelkesült magatartását és hazafias készségét a mozgósítás és a bevonuló csapatok elhelyezése körül.

A közigazgatási bizottság ülésén jelen voltak:

Hlatky Endre főispán, elnök, Rimler Károly polgármester, Vasady Lajos kir. tanfelügyelő, Gyarmathy Viktor kir. pénzügyigazgató helyettes, Baróthy Pál kir. ügyész, Varró Domokos kir. műszaki tanácsos, dr. Dóri István v. alügyész, dr. Mayer László v. főorvos, Kellner György kir. főállatorvos, Molnár Imre közgazd. jelölt, Rádl Odön, dr. Moskovits József, dr. Medvigy Gábor, dr. Adorján Emil, Sulyok István, dr. Adorján Armin és Juricskay Barna.

Az ülés megnyitása után előterjesztették a polgármester havi jelentését, amelyből közöljük a következő érdekesebb adatokat:

A közegészségi állapot július hónapban kevésbé volt kedvező. A születések száma 4 el volt kevesebb a halálozások számánál. A fertőző betegségek száma kevés volt. A járvány kórházban 11 beteget ápoltak. A gyermekkorházban ápoltatott 108 fekvő és 528 járóbeteg. Született 92 fiú, 81 nő, összesen 173. Elhalt 95 fiú, 82 nő, összesen 177. Öt éven alul elhalt 83.

A közbiztonsági állapot kielégítő volt. Lopás 106, csalás 6, sikkasztás 20, testi sértés 10. stb. Letartóztatva volt 59 egyén. Utlevél kiadatott 33 utlevél, kivándorlás céljából 5.

Kincstári adóban befolyt 39150 K 22 f., községi adóban 22937 K 17 fillér.

Kiadtak 36 új iparigazolványt, megszünt 10 iparüzlet.

A közigazgatás és a mozgósítás.

A jelentés kapcsán felszólalt Rimler Károly polgármester s a jelentés kiegészítésül felemlíti, hogy a mozgósítás alkalmával a város katonai osztályára óriási feladat hárult s ennek dacára kiváló pontossággal, fáradhatatlan buzgalommal teljesítette feladatát. Az első felhívásra a tartalékosok teljes számmal jelentkeztek; a lóosztályozás és a járművek osztályozásánál minden ló- és szekértulajdonos megjelent s így a katonai kincstár szükségletét kielégíthette. A bevonult csapatok elhelyezésénél Nagyvárad város hazafiasan érző közönsége buzgón segédkezett s így az teljesen rendben ment végbe.

Örömmel konstatálja, hogy a közigazgatás a reája váró nehéz feladatot pontosan teljesítette.

Hlatky Endre elnöklő főispán is tapasztalta, hogy a katonai osztály és az egész közigazgatás éjjel-nappal teljes odaadással teljesítette kötelességét. A város lakossága is remekül, hazafiasan viselkedett a rendkívüli időben, s ezért kell, hogy tisztelettel hajtsa meg magát az ember. Adja az Isten, hogy ezek a nemes törekvések: a polgárság és tisztviselők odaadó buzgalma áldásos legyen s győzelmet hozzanak imádtott hazánkra.

A főispán lelkes szavait éljenzéssel fogadta a közigazgatási bizottság.

A polgármesteri jelentést egyébként tudomásul vették.

Az adókiutak.

Dr. Adorján Emil szólalt ezután fel. A városi adóhivatal által közreadott hirdetmény szerint a házadó kiutak felebezésének a határideje augusztus 15-én lejár. Sokan nincsenek itthon a jogorvoslat tal nem élhetnek. Ez irányban intézkedni kellene.

Gyarmathy Viktor pénzügyigazgató helyettes kijelenti, hogy a kibocsátott hirdet-

mény téves volt s ezt közölte is a várossal.

Rimler Károly polgármester fontosnak tartja a kérdést s gondoskodni fog a közönség megfelelő tájékoztatásáról.

A kereseti adók.

Dr. Adorján Armin a kereseti adók kivetését tette szóvá. A kereseti adók kivetését a bizottságok augusztus hónapban kezdi. Felhívja a figyelmet, hogy a sujtott közönség megnyugtására tegyen valamely intézkedést a közigazgatási bizottság, s a mostani viszonyokra való tekintettel, a kivetést ne eszközöljék. Ha még is meg lesz tartva az adókiutak, mert a törvény előírja, az esetben is a rendkívüli állapotnak figyelembe vételével eszközöljék. Indítványt tesz, hogy a kivetés elhalasztása iránt intézkedjék a bizottság, de ha nem lehet elhalasztani, méltányos módon járjanak el.

Gyarmathy Viktor kijelenti, hogy már 14 nappal ezelőtt bejelentette a pénzügyminiszternek, hogy Nagyváradon aug. 20-án megindul az adókiutak, de még választ nem kapott. Ha nem jön ellenkező intézkedés a minisztertől, a rendelet értelmében megkezdik a kivetést.

Hlatky Endre főispán azon véleményben van, hogy feliratot küldjön a közigazgatási bizottság s felfedvén a jelenlegi állapotokat, a kivetések elhalasztását kérje a minisztertől.

A bizottság a főispán véleményének megfelelő határozatot hozott.

Kevés a személyzet.

A közigazgatási bizottság féléves jelentése nem tartalmaz érdemleges dolgot, csupán a kir. pénzügyigazgató mutat rá, hogy az ügyforgalom olyan óriási mérvben növekszik, hogy ez évben már 150,000 lesz a beiktatott ügydarabok száma. Eddig is csak meghosszabbított munkaidővel tudták némileg leboncolítani az ügyeket, de most már képtelenek lesznek a feladatukat elvégezni.

szeme előtt. Egy pár pillanatig elgondolkozva, megértéssel, de halálos szomorúsággal állott előttük, azután megfordult és szó nélkül, lábujjhegyen ment vissza a szobába.

Künn égető forrósággal, izzó fénnel süttött a nap, beéről se lehetett teljesen kirekeszteni melegét, mégis megborzongott mikor belépett, mintha fázna. Folyton maga előtt látta azt a sűrűn teleírott lapot, amelyet ő még soha sem kapott. Szükszavú táviratokat hozott csak a posta mindig, s azok között egy sem volt, a mi így kezdődött volna, hogy: Edes fiam!

Egy pillanatra lehajította fejét fájó kezére és az ő szeme is olyan nedves fényben csillogott, mint a két közhuszáré a levélolvadás közben, csak az a diadalmas örömragyogás nem volt benne.

Egy pár óra múlva gyülekezett a csapat a tovaindulásra.

A főhadnagy ur nyugodt, közömbös arccal állott a tornác ajtajában és nézte, hogy hogyan vezetik elé a lovat. A szép fekete paripa büszkén kapta fel magasra a fejét, azután megszelidülve, szinte hizelegve, bókolva hajtogatta a kemény kezű huszár előtt, aki szeretettel veregette meg gondozott, a napfényben szikrázva fénylő nyakát.

Az udvaron gémes kut volt, melyre fel-futott a lóbab virító virágja, s mely előtt egy időtől megcsokult, zöld szálkával fedett vályu állott. A huszár oda vitte a lovat itatni. A szomszéd udvar kitorozott léckerítése mögött nagyobbacska gyerekek játszo-

tak, két fiú és egy leány. A fiúk csillogó szemmel nézték a lovat. Az egyik felkuszott a kerítésre és mikor már kigyönyörködte magát, átkiáltott:

— Ha nagy leszek, én is huszár leszek. Nyen szép lovam lesz nekem is.

A kisebbik is vágyva nézett a lóra és felsóhajtott:

— Istenem, ha megsimogathatnám. — Át is dugta kis kezét a kerítés felett, azután egész felsőtestével utánahajolt, mintha el akarná érni az állatot.

A herceg intett a huszárnak, hogy vigye közelükbe

A huszár bámult a főhadnagy ur szokatlan lágyágán, de szó nélkül vezette a lovat a kerítéshez.

A gyermekek boldog örömmel várták. Nevetve, ujjongva simították végig karsu nyakát fekete kezecskéjükkel. Még a lányka is bátorságot vett magának, felmászott a kerítésre és ő is megsimogatta nagy félénken, aztán hirtelen — mint aki megijed a saját cselekedetétől — nagyot kiáltott és leugrott a földre. De nem futott el. Egy kitört léc helyén bedugta a fejét az udvarra és beszélni kezdett:

— Huszár bácsi, a háboruba mennek? Nem fél? Imádkozni fogunk majd, hogy meg ne öljék.

A két fucska elnevette magát s a nagyobbik fitymáló felsőbbsséggel mondta:

— A huszár bácsinak nincs szüksége arra. Van aki imádkozzon érte. Mindenkié van

valakije, aki imádkozzon érte, senkinek sincs szüksége a tiedre.

A huszár mosolygott és megtapogatta a levelet szíve fölött.

Még akkor is arcán ült a boldog mosolygás, mikor a herceg elé ért a lóval. A főhadnagy ur elmerülve állott az ajtóban és anélkül, hogy tudná, hogy tulajdonképpen mit tesz, a kicsi lányt nézte, aki bátyja szavai után megszegyenülve hallgatott el és visszahúzta fejét a lécek közül. Csak sötét, fekete szemei világitottak át.

A herceg lassan felült lovára és megindult a kapu felé. Gondolkozva haladt, mintha valamit elfelejtett volna. Egyszerre hirtelen mozdulattal visszafordult, hogy a nyomában haladó huszár alig tudott kitérni előle és gyorsan a kerítéshez lovagolt.

A gyermekek csillogó szemekkel bámultak utánuk éppen s a kis leány is fent volt már megint a látványosság kedvéért a kerítésen. A herceg közvetlen a kerítés mellé lovagolt, lehajolt a sötétszemű gyermekhez, megsimogatta az arcát és elfogódott hangon csak annyit mondott neki:

— Kis lányom, van olyan ember is, aki ért nem imádkozik soha senki. Te, a te jó sziveddel, imádkozz ezekért. A jó Isten áldjon meg érte.

Egy bucsuintéssel megfordult és gyorsan kivágott az udvarról. Pár pillanat múlva csak a porfelhő jelezte a bámuló gyermekek előtt, hogy merre tűnt el.

Ez a legnagyobb pénzügyigazgatóság és még sincs egy sem ilyen kevés létszámmal. Kéri, hogy a közigazgatási bizottság írjon fel a pénzügyminiszterhez, hogy a negyvárad kir. pénzügyigazgatóság személyzete 6 fogalmazó és 3 kezelő tiszt állással szaporíttassék.

A kérelmet pártolja a közigazgatási bizottság.

Fizetik a lovak árát.

Dr Moskovits József felemliti, hogy a katonai kincstár lovakat és szekereket vásárolt s a vételár fejében utalványokat adott. A szegény népek pedig szükséges volna a pénz. Irjon fel a közig. bizottság, hogy a miniszter mielőbb rendelje el az utalványok kifizetését, nehogy egyes uzsorások kihasználják a nép szükségét.

Rimler Károly polgármester kijelentette, hogy már korábban megnyugtató leiratot küldött a honvédelmi miniszter, mely szerint a lovak és szekerek után járó összegeket hat héten belül kifizeti a postatakarékpénztár. Ő azonban felirt a miniszternek, hogy legalább az 1000 koronán aluli összegeket azonnal fizettesse ki a miniszter, hogy így a szegényebb lakosság megkapja mielőbb a pénzét.

Dr Moskovits József köszönettel vette a polgármester intézkedését.

A községi polgári leányiskolánál rendszeresített két tanítónői állás betöltéséhez választási elnökül dr Adorján Ármint küldték ki.

Nincs dologi végrehajtás.

Gyarmathy Viktor kir. pénzügyigazgató helyettes több tartozásért a dologi végrehajtás elrendelését kérte.

A bizottság tagjai és a főispán hivatkoztak a rendeletre, amely szerint végrehajtásokat nem lehet a mostani viszonyok miatt tartani.

Gyarmathy Viktor ismeri a rendelkezést s csak elvileg kéri a dologi végrehajtások elrendelését.

A bizottság azonban levette a napirendről az előterjesztéseket.

Ezzel véget ért az ülés.

Az aranszállító francia autók.

Anélkül, hogy a sajtó közölte volna, köztudomásu lett, hogy Franciaországból rengeteg pénzt akarnak Oroszországnak szállítani Németországon és a monarchián át. A hivatalos értesítések szerint a pénzt, mely mindenestre aranyban van, automobilon akarják az oroszokhoz juttatni. Erről a merész vállalkozásról tudomást szereztek az érdekelt országok hatóságai is és természetesen a legmesszebbmenő intézkedéseket fogantatosították a terv meghiusítása végett.

Kedden délután terjedt el a hír és már kedd éjjel a szélrőzsa minden irányában elzárták az utakat s lehetetlenné tették a Franciaországból elindult automobilon keresztül jutását.

Dacára annak, hogy a kellő intézkedéseket megtették, az automobilon csaknem az ország közepéig jutottak el.

Hivatalos értesítések szerint az automobilon különböző szintűek. A határon átmenő

autók magyar nemzeti színű zászlókkal voltak ellátva. A gépkocsikon férfiak és nők vegyest voltak. A nők azonban mindan valószínűség szerint csak női ruhát viselnek, de tulajdonképpen férfiak. Az utasok óránként változtatják úgy az automobilon számait, mint saját ruháikat. Elvannak látva katonai, rendőri és polgári ruhákkal bőségesen. Ezenkívül megfelelően fel vannak fegyverkezve. Revolveren kívül bomba is van náluk.

Mikor az értesítés megérkezett, egyszerre talpon volt az egész ország. Az országutakat mindenfelé katonák, csendőrök, pénzügyőrök és polgárok lepték el. Az utakat minden falunál eltorlaszolták. Valóságos szekértábor van minden falu végén. Másutt hatalmas gerendák nyújtózkodnak az uttesten keresztbe úgy, hogy ezeken teljes képtelenség keresztül jutni.

Különösen érdekes a magyar nép lelkesedése, amivel fogadta az érkező franciák híreit. Egyszerre talpon volt minden faluból az épkézláb ember és kaszát, vasvillát ragadva sietett az utat elállni. De nem is ment két nap alatt keresztül egy automobil sem a bihari utakon.

Tegnap délben érkezett híradás szerint egy francia automobil a kaposvári országúton sikerült elfogni. Ezt a hirt nem cáfolták meg. A kitűnő fogás híre nagy örömet keltett mindenfelé.

A hír szerint az automobilban 60 millió frankot találtak aranyban. Az autó utasai ellentálltak a csendőröknek s a kifejlődött küzdelemben az autó egyik utasa és a soffőr megsebesült. A csendőrök vasra verve szállították el a társaságot Budapestre.

Tegnap délután újabb távirat érkezett Esztergomból, mely azt újságolja, hogy Esztergom közelében 12 autót fogtak el, melyeken franciák 30 millió frankot szállítottak aranyban Oroszország felé.

Anglia félelme.

Sir Edward Grey külügyi államtitkár nyilatkozott a külügyi helyzetről az angol alsóház minapi ülésén.

A külügyi államtitkár ebben a nagy fontosságú nyilatkozatban indokolta Anglia eljárását, hogy mért indított hadat Németország ellen. Első oka volt az, hogy megakarja védeni Belgium semlegességét, melyet a többi államok között ő is garantált. Hivatkozott aztán arra, hogy Franciaország egész tengeri hadereje a Földközi tengeren van elhelyezve, s így Franciaországnak egész északi partja védtelen, már pedig ha egy idegen Franciaországgal háborúban álló hatalom flottája megtámadná e partvidéket, Anglia ezt nem nézhetné tétlenül.

Ezek az okok azonban nem az igaziak. Belgium semmit sem szenved semlegességének olyan megsértése mellett, amilyent Németország tervez, mert csak arról van szó, hogy a német csapatok átvonuljanak Belgium egy csekély részén, mely Luxemburggal és Franciaországgal határos. És Németország teljes garanciát nyújtott, hogy e területet elfoglalni nem fogja és teljes rekompenciát fog nyújtani az átvonulással szenvedett károkért. Belgiumnak mint semleges államnak kötelessége volt az átvonulás ellen tiltakozni, nehogy Franciaországgal gyűljön meg a baja, s Anglia nagyon jól

tudja, hogy ez a tiltakozás csak akadémiai jellegű. Mikor mégis fegyvert fog Belgium semlegessége megóvásáért, akkor messzebb menő céljai vannak.

Franciaország északi partjainak védelme sem az igazi ok. Mert Bethmann-Hollweg birodalmi kancellár ünnepélyesen kijelentette a német birodalmi gyűlésen, hogy Németország meg fogja kimélni Franciaország északi partjait abban az esetben, ha Anglia semleges marad. A partok védelme tehát nem lehet célja Anglia fegyverkezésének.

Az igazi okot Grey beszédének következő passzusa árulja el:

„A háboru végén, még ha abban részt nem is veszünk, nem leszünk abban a helyzetben, hogy döntő sulylyal használjuk hatalmunkat, hogy meg ne történte teheszük azt, a mi a háboru során történt, egész Nyugat-Európának egy egységes hatalomban való egyesülését, föltéve, hogy ez lesz a háboru eredménye.“

Ez a mondat óriási perspektívát árul el. Anglia attól tart, hogy Németország győzelem esetén hatalma alatt fogja egyesíteni egész Nyugat-Európát. Anglia bekövetkezőnek tartja azt, hogy Németország annak talni fogja egész Franciaországot.

Anglia félelme jellemzi azt az óriási erőt, melyet Németország képvisel. Anglia nem fél attól, hogy Oroszország tulsulyra jut győzelem esetén, de tart Németországtól.

Beszéde végén Grey kifejezést ad még azon félelmének, hogy saját határait kell megvédenie. A büszke Anglia még eddig ilyen félelemnek nem adott helyt. Grey beszédének ez a része így hangzik:

Készek vagyunk egész haderőnk felhasználásának következményeit tervbe venni oly pillanatban, a mikor nem tudjuk, nem-e lesz szükség arra, hogy a magunk védelméről gondoskodjunk.

Elkövetkezett az az idő, melyben beteljesedhetik Napoleonnak az a nagy álma: Angliát saját területén támadni meg.

Angliának egyetlen védelme a körülövező tenger, s ha a tenger meg nem védi többé, Anglia elveszett. Hajóhadának rengetege eddig oly félelmetes haderő volt, melynek hatalmát még eddig kétségbe nem vonta senki.

Most végre eljött az ideje, hogy meggyőződjünk róla, hogy mekkora hatalmat jelentenek valósággal.

Körülbelül 26 évvel ezelőtt Alexandriát bombázták az angol hadihajók és akkor általános feltűnést keltett, hogy Anglia hajóinak egy pár lövés után vissza kellett vonulniok, mert a leadott lövések ereje megláztotta a hajók eresztékeit, s csakhamar harc képtelenek lettek a saját lövéseik rázkódattásától.

Most majd meglátjuk, hogy mily rozogák ezek a faalkotmányok, melyeken Anglia hatalma nyugszik.

Az Ur felirta egykor láthatatlan kézzel: Mene, tekel, faresz. Megmérettél és könnyűnek találtattál. Vajjon György, Anglia királya nem látta-e még e szavakat palotája falain?

Láttunk már más világbirodalmakat is porba omlani. Országok sülyednek el s új hatalmak keletkeznek. Most épen oly időket értünk, amikor mindezek lehetségesekké váltak.

Visszaélések a különkiadásokkal

Közbe lép a hatóság.

Tegnap már az egyik laptársunk megpendítette azt a hírt, amelynek hangja a helybeli sajtó egy részét kellemetlenül érinti. Megírta, hogy az ugynevezett „Különkiadások” milyen hatást keltenek a közönség körében. T. i. naponként kétszer-háromszor végig száguldanak a cigánygyerekek az utcán és fülsiketítő hangon beleordítják a járókelőkbe:

— Rendkívüli különkiadás!

Vagy:

— Második rendkívüli különkiadás.

Eleinte nagyon sokan beugrottak. Mindenki várt újabb és újabb híreket, de amikor látták, hogy ezek a különkiadások nem egyebek mint az „Az Est”, „Nap” rövid kivonatai, bosszankodni kezdtek.

A jól jövedelmező trükköt aztán még vakmerőbben folytatták. Két reggel megjelenő napilap délelőtt 10 órától kiadja különkiadásban azokat a híreket, amelyek már megjelentek a rendes, 7 órákor utcára kerülő lapjaikban. A saját maguk kivonatát adják 4 fillérért.

Alapjában véve nevetséges ez a kapzsiság és a primitív eljárás, de a közönség szempontjából kellemetlen és bosszantó. Kellemetlen és bosszantó azért, mert a várt új hírek helyett azt kapják, amit a krajcáros lapokból is olvastak. És még ráadásul 4 fillért kénytelenek fizetni.

Rengeteg panasz érkezett hozzánk is, de a hivatalos helyre is. És méltán! Most, amikor mindenki a bizonytalanság feketeségében tapogatózva kénytelen élni, minden fillért megfontolva ad ki, egy-két jómódu lap-vállalat arra adja magát, hogy a közönséget kíváncsiságukkal visszaélve kihasználja.

Értesülésünk szerint a kir. ügyészség egyszerűen befogja tiltani a különkiadások árusítását, mert meggyőződött arról, hogy a folytonosan érkező újabb panaszok nem nélkülözik az alapot. Ennek természetesen azok a lapok érzik meg a hatását, amelyek eddig tisztességesen, menten minden úszora szándéktól szolgálták a nagy közönségnek a híreket.

Jellemző, hogy az így manipuláló újságok nem feledkeznek meg arról, hogy naponként ne hangoztassák, hogy mennyibe kerül egy-egy sürgönyük?

Mi megmondjuk. Semmibe! A miniszterelnökségi sajtóiroda díjmentesen, minden néven nevezendő ellenszolgáltatás nélkül küldik meg az összes lapoknak a hivatalos híreket. Amit a tudósító táviratoz, azt nem szabad kinyomatni és terjeszteni, csak a sajtóiroda jelentéseit.

Tegnap este meg épen hajmeresztő csatlás történt. Budapestről ugyanis nem érkezett egyetlen lap sem, de azért a rikkancsok 7 óra után, mikor az „Az Est” és az „Esti Ujság” szokott megjeleneni végig kiabálták a korzót:

— Esti Ujság!

Pillanat alatt szét kapkodták. Kisült, hogy a szerdán este megmaradt példányokat árulta a lap nagyváradai képviselője.

Addig nem nyugosznak, míg a hatóság részéről erélyes közbelépést nem provokálnak. Ez pedig nemsokára megfog történni.

Legújabb táviratok.

Szerbia hadat üzent Németországnak.

(Hivatalos távirataink.)

Berlin, aug. 6.

Szerbia itteni ügyvivője utján megüzente a háborút a német birodalomnak.

A monarchia hadüzenete Oroszországnak.

Budapest, aug. 6.

A hivatalos Budapesti Közlöny ma este 7-kor megjelent rendkívüli kiadása a hivatalos részben a következőket közli:

Legfelső felhatalmazás alapján f. év aug. hó 5-én a szentpétervári cs. és kir. nagykövet utasított, hogy az orosz császári külügyminiszterhez a következő szövegű jegyzéket intézze: kormányának meghagyásából Ausztria-Magyarország nagykövetének szerencséje van az orosz külügyek minisztere öccsentiájának a következőket tudomására hozni: Tekintettel Oroszországnak az Osztrák-Magyar monarchia és Szerbia közti konfliktusában tanúsított fenyegető magatartására, valamint tekintve azt a tényt, hogy Oroszország a berlini kabinet közlése szerint ebből a konfliktusból kifolyólag szükségét látta annak, hogy az ellenségeskedéseket Németországgal szemben megnyissa, Németország ennek következtében az említett hatalommal szemben hadiállapotban van. **Ausztria-Magyarország Oroszországgal szemben szintén hadiállapotban levőnek tekinti magát.**

Nem fogták el a francia autót

Budapest, aug. 6.

A lapok azon közleményeire, hogy a magyar hatóságok orosz kincseket szállító automobilt fogtak el, hivatalosan azt az értesítést kaptuk, hogy ez nem történt meg.

A király parancsa a honvédekhez.

Bécs, aug. 6.

A honvédség rendeleti közlönye a következő hadi és hajó parancsot közli: Lelkesedéssel sietnek összes népeimnek hadkötelesei a zászló és lobogó alá s harci erők a várt időpontnál előbb érik el a hadiállományt. Derék katonáim mindegyike tudja azt, hogy gyűlölettel telt támadást kell visszavernünk és hogy dicsőséges szövetségeseinkkel egyetemben igaz ügyért küzdünk. Legfelsőbb haduratokhoz és a hazához való hűség szoros köteléke fog körül bennünket, vitézeim, bizalommal mentek az elöttetek álló nehéz harcok elé. Emlékezzetek meg atyáitokról, akik számtalan harcban és rohamban tartották zászlóikat, akik a lobogót győzelmes harcra vezették, kövessétek őket buzgón, vitézségben és kitartásban. Mutassátok meg az ellenségnek, hogy mily

tettekre képesek az én forró hazaszeretettel áthatott válvette álló népeim. Isten áldása kísérjen derék harcosaim, ő vezessen győzelemre és dicsőségre.

Kelt Bécsben, augusztus 6 án.

Ferenc József.

Pejacsevics francia fogoly.

Páris, aug. 6.

Pejacsevics horvát miniszter családjaival együtt Franciaországban Vichny nyaral. A miniszter nem tud elutazni, mert a franciák nem engedik. A legcivilizáltabb (?) franciák a monarchia polgáraival brutálisan bánnak.

Az új angol hadügyminiszter.

London, aug. 6.

Kitschener lord Anglia hadügyminisztere lett.

Szerbiából semmi hír.

Budapest, aug. 6.

A Magyar Távirati Iroda jelenti, hogy a szerbiai harctérről ma további jelentések, híradások nem érkeztek.

Az oroszok visszavonulása.

Berlin, aug. 6.

Az orosz harctérről érkező jelentések mindinkább oly értelemben sűrűsödnek össze, hogy nemcsak a határőr csapatok visszavonulása folyik néhány nap óta teljes mértékben, hanem még a derékhadak is kelet és északkeleti irányban vonulnak vissza orosz-lengyel ország középső részéből. Ez arra enged következtetni, hogy hosszú évi előkészületnek és a nyugat országban történt csapatösszevonások dacára az orosz harcok még sem elegendő, hogy bátor-sággal vehesse fel a nyílt harcot Orosz-lengyelország területén.

Életbelépett a hadi menetrend.

Tegnap, augusztus 6 án életbe lépett a hadi menetrend. A hadi állapotra való tekintettel a mi kényelmes vasuti összeköttetésekhez szokott közönségünk nem nagyon fogja megérezni a rendkívüli állapotot. A közönségnek ma már nagyon kevés intézni valója van messzebb vidékeken, a közeli helyekre pedig naponként közlekednek vonatok. Legjobban fogja az új körülményt megszynlóni az újság olvasó közönség. Főként az a közönség, mely minden értesülését a fővárosi lapokból merítette. Eddig minden fővárosi lap már a déli órákban Nagyváradon volt és kényelmesen olvashatta a közönség a világeseményeket. Az új hadimenetrend szerint hetenként csak kétszer jöhet Budapestről posta és így természetesen a fővárosi lapok is csak kétszer jöhetnek Nagyváradra.

A nagyváradai közönség újságszolgáltatási igényeit teljesen a nagyváradai helyi lapok fogják kielégíteni. Az új változásra való tekintettel a Tiszántul az eddigi kitünő értesültségei alapján, közismert gyors és megbízható tudósításai fokozottabb mérvben áll a közönség rendelkezésére.

A Tiszántul szerkesztősége és kiadóhivatala mindent elfognak követni, hogy ol-

vasó közönségünk egyáltalán ne érezze a fővárosi lapok hiányát.

Lapunk terjedelme az ipari és kereskedelmi állapotokra való tekintettel egyelőre még 6 oldal marad. Ez a hat oldal azonban kizárólag a napi szenzációs eseményekre van szánva és így bár mennyiségre a lap oldalainak száma nem 8 vagy 10, de tartalomra több a 8 oldalos, de 4 oldal terjedelmű tiszta eseményeket tartalmazó lapoknál. Ez szintén a Tiszántúl áldozatkészségét bizonyítja, mert a közönség érdekeit ért háttérbe szorítja a saját üzleti érdekeit, amelyek pedig tudvalevőleg a hirdetési oldalakon érvényesülnek.

A Tiszántúl részére érkező táviratok, napközi jelentések a Rákóczi-ut kirakataiban olvashatók. Különkiadásokkal egyáltalán nem fogjuk még jobban izgatni az amugy is izgatott kedélyeket. Különkiadást csakis az esetben fog adni a Tiszántúl, ha arra érdemes esemény történik, a melynek megtudása a város külső részeinek is érdekében fog állani.

Az új hadi menetrend, mely tegnap lépett életbe a következő:

Budapest—Brassó.

Budapestről indul	este	7:15
Nagyváradra érkezik	d. e.	11:19
Nagyváradról indul	d. u.	2:31
Kolozsvárra érkezik	este	11:18
Kolozsvárról indul	éjjel	12:04
Brassóba érkezik	este	11:48

Brassó—Budapest.

Brassóból indul	reggel	9:56
Kolozsvárra érkezik	éjjel	2:10
Kolozsvárról indul	éjjel	3:10
Nagyváradra érkezik	d. e.	9:21
Nagyváradról indul	d. u.	3:42
Budapestre érkezik	este	5:20

Nagyvárad—Szeged.

Nagyváradról indul délután	4.09
Békéscsabára érkezik este	9.28
Békéscsabáról indul éjjel	11.17
Szegedre érkezik d. u.	3.40

Szeged—Nagyvárad.

Szegedről indul este	10.03
Békéscsabára érkezik éjjel	2.21
Békéscsabáról indul éjjel	4.18
Nagyváradra érkezik reggel	9.44

Nagyvárad—Debrecen.

Nagyváradról indul éjjel	5.32
Debrecenbe érkezik d. e.	10.01

Debrecen—Nagyvárad.

Debrecenből indul délután	3.19
Nagyváradra érkezik este	8.23

Nagyvárad—Érmihályfalva.

Nagyváradról indul délután	2.53
Érmihályfalvára érkezik este	7.35

Érmihályfalva—Nagyvárad.

Érmihályfalváról ind. reggel	7.07
Nagyváradra érkezik d. e.	11.40

Nagyvárad—Vaskóh.

Nagyváradról indul délután	5.35
Vaskóhéra érkezik este	11.08

Vaskóh—Nagyvárad.

Vaskóhról indul éjjel	2.57
Nagyváradra érkezik reggel	8.00

Nagyvárad—Gyoma.

Nagyváradról indul délután	1.48
Gyomára érkezik este	7.18

Gyoma—Nagyvárad.

Gyomáról indul éjjel	3.35
Nagyváradra érkezik d. e.	9.30

..HIREK..

* **Kinevezés.** A belügyminiszter *Juricskay* Barna tb. tanácsnokot a nagyvárad állami anyakönyvi hivatalhoz teljes hatáskörrel anyakönyvi helyettesé nevezte ki.

* **Ellenséges repülőgépek és léghajók Bécs felett.** Bécsből nyert értesülésünk szerint ott a főváros felett tegnap éjjel ellenséges repülőgépeket és léghajókat vettek észre. A légi járműveket azonnal figyelni kezdték. Ellenük azonban semmit sem lehetett tenni, mert oly magasra emelkedtek, hogy teljesen elveszték szem elől. A légi járművek Budapest felé repültek. A magyar hatóságok országszerte figyelik a repülőgépeket s ha felfedezik őket, azonnal a katonasággal fogják üldöztetni az ujszerű módon operáló ellenséget.

* **Adományok a hadkötelesek családjai részére.** A bevonult katonák családtagjainak részére újabban a következő adományok érkeztek a polgármester kezébe: Székely Salamon 20 K, Fáy József 20 K, Nyéki József 10 K, Nyisztor Alajos 20 K, N-váradí Hitelbank 100 K, Eichner Sándor 10 K, Rósenberg Izsó 100 K, Rökkantak asztaltárs. 25 K, Fleischer Lajos 10 K, dr Lörinéz Sándor 15 K, Mihály Jenő 10 K, dr Lengyel Zsigmond és neje 50 K, Weschler Adolf és tsa cég 100 K, Wiener Emil 20 K, Krámer Áron 10 K, Rádl Ödön 100 K, Imrik S. Zoltán 100 K, dr Fisch Áron 50 K, Reismann Mór 100 K, Róth Henrik 20 K, Róth A. Gyula 20 K, Grósz Jakab 10 K, ezenkívül Aufrecht Mór és neje néh. Schwartz Ada emlékére koszoru megváltás címen 20 kor. adományozott a fenti céra. Mai gyűjtés eredménye 940 kor., az adakozások összege 9509 kor. 50 fillér.

* **Gerliczy bárónő esküvője.** Tegnap lépett házasságra néhai *Gerliczy* Ferenc bárónak, a volt szegedi képviselőnek leánya, *Gerliczy* Felicie bárónő *Jósika* János báró tartalékos hadnagygyal. A polgári házasságkötést Budapesten *Bárczy* István polgármester végezte, utána pedig a Mátyás-templomban az egyházi házasságkötés is megtörtént. Mint tanúk szerepeltek *Gerliczy* Félix és István bárók, *Wenzell* Árpád dr ügyvéd és *Babits* József. Ez a főiri házasságkötés már azért is érdekes, mert közvetlenül a háboru előtt történt, diszpenzáció kellett hozzá, úgy mint a többi mostanában kötött legtöbb házasságkötésnél.

* **Lelkesedés a háboru mellett.**

Zomborból jelentik: Megható módon nyilvánul meg a háboru mellett való lelkesedés Zomborban. Százával jelentkeznek naponta a katonai hatóságok előtt még olyanok is, akik már minden katonai szolgálat alól fel voltak annak idején mentve. Öreg, 50-52 éves emberek könyörögtek, hogy vigyék őket a háboruba. Vagy száz középiskolai tanuló ment a 42. gyalogezred hadkiegészítő parancsnokságához és könyörögve kérték, hogy sorozzák be őket önkénteseknek, mert ők a harctérre szeretnének menni. A lakosság állandóan a leglelkesebben tüntet a bevonuló tartalékosok és népfelkelők mellett.

* **Megszűnik a biharfüredi postahivatal.** A posta- és távirada igazgatóság a következő hirdetményt közli:

Hirdetmény. A biharvármegyei Biharfüred fürdőtelepen folyó évi július hó 1-én a fürdőidény tartamára Biharfüred elnevezéssel életbe lépett időszaki postahivatal s a forgalmának lebonyolítására berendezett posta-

járat működése a hadi mozgósítás következtében folyó évi augusztus hó 6 ával bezárólag megszűnik; nevezett fürdőtelep azután ismét a bondoraszói posta- és távbeszélő hivatal kézbesítő körébe fog tartozni. Nagyvárad, 1914. augusztus 4. *Siket* Traján, magyar kir. posta- és távirada igazgató.

x A legújabb párisi kalap-újdonosságok egyedül KOHN HELEN kalap-üzletében kaphatók, Nagy Sándor-utca (Weiszlovich-ház), ahol nagy választék áll a hölgyközönség rendelkezésére a legizlésebb és a legújabb divatu kalapokban igen olcsó árakban. A Szigligeti-színház művésznőinek kalapszállítója. Atalakításokat modellek után vállal.

SZÍNHÁZ

...

Siró színészek kacagása.

Tegnap számunkban részletesen megemlékeztünk arról a szomorú jövőről, mely a hábvrus viszonyok miatt, színészeinket fenyegeti.

A bezárt színház-kapuk, a kenyér nélkül maradt színészek, a megélhetést biztosító tervek, gyűlésezések komor képe rejlik ennek a szomorú jövőnek sötét méhében. Em-lítettük, hogy a hazajött színészek társulati gyűlésében előadások tartása mellett határozta, mely előadásoknak művészeti és anyagi rendezése maguknak a színészeknek kezében lesz, az ő vállalkozásukra megy a dolog.

A helyárok rendkívül mérsékelték s még így is a tiszta jövedelem 10 százalékát jótékony, nemes célra, elsősorban a tartalékosok családjának fölségélyezéséhez fogják adni.

Ezek után fölösleges is kedves, de szomorú barátainkat a közönség partfogásába ajánlani. És fölösleges talán arra is figyelmeztetni, hogy e komolyan súlyos időkben mily százszoros értékkel ér fel a perenyi megkönnyebbülés, mely egy rövid mosoly nyomán kél lelkünkben s az a lelkesedés, melyet a hazafias darabok előadása bizonyára kivált lelkünkben.

Az előadások terve egyelőre csak szombatra és Vasárnapra van megállapítva. Es pedig

Szombaton: Az ezred apja.

Vasárnap: Náni.

Az igen mérsékelt helyárok a következők: Nagypáholy 6 kor., rendes páholy 5 kor. Zsólye 1:50 kor. Karos- és támlásszék 1 kor., erkély I. sor 60 fill., erkély II. sor 50 fill., karzati ülőhely 40 fill., karzati álló 20 fill., földszinti álló 30 fillér.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
Dr. PAPP KÁROLY.

„The Roosevelt Shoe“
amerikai cipők
12-50 és 16-50 kizárólag

Reichard Dezső
cégnél

Rákóczi-ut Orsolya zárda
épületében kaphatók.